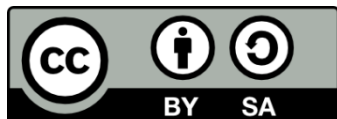

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

**Ενότητα Γ: ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ
ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΝ ΠΑΡΕΧΟΥΝ, ΤΑΣΕΙΣ &
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.**

Γιώργος Κ. Ζαρίφης

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 15^ο

**Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ**

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΣΘΟΝΙΑ

<http://www.geocities.ws/europeanports/estonia.html>

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΣΘΟΝΙΑ

Στην παρούσα φάση, η εκπαίδευση ενηλίκων στην Εσθονία χωρίζεται σε : Formal education, informal education και professional education and training.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΣΘΟΝΙΑ

- Η επίσημη εκπαίδευση αναφέρεται σε σπουδή που παρέχεται σε μορφή διαφορετική από την ημερήσια μελέτη για να αποκτηθεί βασική, δευτερεύουσα και ανώτερη εκπαίδευση.
- Επαγγελματική εκπαίδευση θεωρείται η εκπαίδευση κατά τη διάρκεια δουλειάς με σκοπό να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα του εκπαιδευόμενου στην αγορά εργασίας. Ανεπίσημη εκπαίδευση είναι η εκπαίδευση που παρέχει βελτίωση σε θέματα προσωπικότητας, δημιουργίας ταλέντου, πρωτοβουλίας, ικανοτήτων και δεξιοτήτων απαραίτητων στη ζωή. Η εσθονική κυβέρνηση αναγνωρίζει σε όλους τους ενήλικες το δικαίωμα της εκπαίδευσης και φροντίζει για την ποιότητα των σπουδών και την ευελιξία των

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΣΘΟΝΙΑ

- **Ανεπίσημη εκπαίδευση** είναι η εκπαίδευση που παρέχει βελτίωση σε θέματα προσωπικότητας, δημιουργίας ταλέντου, πρωτοβουλίας, ικανοτήτων και δεξιοτήτων απαραίτητων στη ζωή. Η εσθονική κυβέρνηση αναγνωρίζει σε όλους τους ενήλικες το δικαίωμα της εκπαίδευσης και φροντίζει για την ποιότητα των σπουδών και την ευελιξία των προγραμμάτων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ

Μετά την διακήρυξη της Εσθονίας ως ανεξάρτητο κράτος και τη μετέπειτα ένταξη στην Ε.Ε. βασικό στόχο της χώρας αποτέλεσε η ανασύνταξη της οικονομίας της καθώς και η εναρμόνισή της με τις οδηγίες της Ε.Ε. Σχετικά με ζητήματα εκπαίδευσης μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, επιτακτική κρίθηκε η ανάγκη για την οργάνωση και τη συνεχή βελτίωση της εκπαίδευσης ενηλίκων. Συνολικός στόχος της εσθονικής κυβέρνησης ήταν να αυξήσει τις επιλογές και να δώσει κίνητρο στον ενήλικο πληθυσμό ώστε να συμμετάσχει σε επίσημη ή ανεπίσημη εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Επίσης, ζήτημα πρώτης προτεραιότητας για την εσθονική κυβέρνηση υπήρξε η μείωση των ποσοστών ανεργίας. Προς αυτή την κατεύθυνση λειτούργησε η εκπαιδευτική πολιτική σχετικά με τη δια βίου εκπαίδευση. Άτομα των οποίων η πρόσβαση στην εκπαίδευση εμποδίζονταν εξαιτίας οικονομικών δυσκολιών ή άλλων λόγων έχουν περισσότερες δυνατότητες συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία ανοίγουν το δρόμο για εύρεση εργασίας.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η εκπαίδευση ενηλίκων συμβάλλει δυναμικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε ατομικό επίπεδο. Προσφέρει ευκαιρίες για αναβάθμιση των ικανοτήτων και των προσόντων σύμφωνα με τις προσωπικές ανάγκες του ατόμου και τη συνακόλουθη επίτευξη των ατομικών του στόχων. Επικουρεί στην ετοιμότητα των πολιτών στο εκάστοτε κοινωνικό περιβάλλον και αυξάνει τις πιθανότητες για επιτυχία στη ζωή. Καταλήγοντας, η εκπαίδευση ενηλίκων προάγει την ενσωμάτωση στην κοινωνία ατόμων με ειδικές ανάγκες όπως πολίτες που δε μιλούν εσθονικά ή πολίτες χαμηλού μορφωτικού επιπέδου.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι νομικές διατάξεις που αφορούν στο εσθονικό σύστημα εκπαίδευσης ενηλίκων είναι οι εξής:

- **The Law of Education** (Μάρτιος 1993).
- **The Basic School and Upper Secondary Schools Act** (1993).
- **The Adult Education Act** (Νοέμβριος 1993, τροποποιήθηκε το 1998 & 2003).
- **The Private Education Institution Act** (Ιούνιος 1998).
- **Institutions of Professional Higher Education Act** (Ιούνιος 1998) and the **Universities Act** (Ιανουάριος 1995).

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- Η **ΕΝΑΕΑ**, Ανεπίσημη Εσθονική Οργάνωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Estonian non-formal Adult Education Association).
- **The Vocational Educational Institution Act** (Ιούνιος 1998, 2001).
- **The Employment Service Act** (2001).
- **The Professions Act** (Δεκέμβριος 2000).
- **The Recognition of Foreign Professional Act** (2000).

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΦΟΡΕΙΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στους φορείς δια βίου εκπαίδευσης ανήκουν τα:

- **Γυμνάσια ενηλίκων (adult gymnasiums) .**
- **Κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης (vocational schools).**
- **Δημόσια πανεπιστήμια & κρατικά ιδρύματα.**
- **Ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί οργανισμοί ενηλίκων.**
- **Η ANDRAS, Association of Estonian Adult Educators.**

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- Η Estonian Non-formal Education Society.
- Η Estonian Association of Study Circles.
- Η Estonian Open Education Association.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το ίδρυμα Tiger leap

Πρωθεί την εκπαίδευση στην πληροφορική, απευθυνόμενο σε δασκάλους και νέους που επιθυμούν να βελτιώσουν τις γνώσεις τους στον τομέα αυτό. Στην εξάπλωση της δια βίου εκπαίδευσης και στην βελτίωσή της σημαντικό ρόλο έπαιξε το κρατικό πρόγραμμα Tiger University με το οποίο τα εσθονικά ινστιτούτα ανώτερης εκπαίδευσης έχουν δημιουργήσει ευκαιρίες για ουσιαστική μάθηση. Δεν θα πρέπει βέβαια να υποτιμηθεί και ο ρόλος των τοπικών αρχών.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Τέλος, απ» την αρχή του 21^{ου} αιώνα υπάρχουν πολλές στρατηγικές σχετικές με ειδικούς τομείς: the National Integration Programme, the Tiger Leap Plus, the Programme Tiger University, the Estonian Youth Work Concept, the Estonian Youth Work Development Plan for 2001-2004, the Action Plan for Developing Vocational Education System in Estonia in 2001-2004.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Γενικά το **Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας** χρηματοδοτεί τα τοπικά κέντρα παροχής πληροφοριών και συμβουλών. Το **Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας** χρηματοδοτεί εκπαιδευτικά προγράμματα ανέργων και ατόμων που ζητούν δουλειά. Μπορεί όμως να χρηματοδοτηθούν και από τον προϋπολογισμό των τοπικών κυβερνήσεων. Η non formal εκπαίδευση πληρώνεται από τα άτομα που συμμετέχουν αλλά ορισμένες φορές προκειμένου να στηριχτούν αυτά τα προγράμματα χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό του κράτους ή των τοπικών αρχών. Τέλος το Κράτος υποστηρίζει προγράμματα εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης εργαζομένων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Οι Εθνικές Προτεραιότητες της Εκπαίδευσης Ενηλίκων (National Priorities of Adult Education) 2004-2006 που επικυρώθηκαν από την Κυβέρνηση το 2004 ορίστηκαν ως εξής:

- παροχή καλύτερων ευκαιριών στους ενήλικες για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και πιά ειδικά δημιουργία πιθανοτήτων συνέχισης σπουδών για εκείνους που είχαν διακόψει την εκπαίδευσή τους.
- δημιουργία συστήματος πληροφόρησης σχετικά με ευκαιρίες σπουδών.
- δημιουργία συστήματος εκμετάλλευσης προηγούμενων σπουδών και εμπειριών.
- βελτίωση του συστήματος χρηματοδότησης εκπαίδευσης ενηλίκων.
- εξασφάλιση της ποιότητας της εκπαίδευσης ενηλίκων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άλλα μέτρα:

- χρηματοδότηση της εκπαίδευσης ενηλίκων .
- ανανέωση των αδειών που παρέχουν τα εκπαιδευτικά ινστιτούτα.
- Θέμα υπό συζήτηση αποτελεί η δημιουργία γενικού συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης και προσανατολισμού το οποίο θα τροφοδοτεί τόσο νέους όσο και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας με επίκαιρες πληροφορίες, έτσι ώστε να διευκολύνεται η πρόσβασή τους στην εκπαίδευση.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- σχεδιάζονται τροποποιήσεις στη Νομοθετική Πράξη περί ενηλίκων.
- το πρόγραμμα “**Concept of Labour Market Measures**” (Αρχή Μέτρων της Αγοράς Εργασίας).
- το πρόγραμμα **Estonia»s Success 2014**.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Όσον αφορά στην χρηματοδότηση, είναι ένα θέμα που συζητείται λόγω του εξής προβλήματος: η Εσθονία είναι ένα μικρό κράτος και άρα η συντήρηση του εκπαιδευτικού συστήματος είναι σχετικά πιο δαπανηρή σε σχέση με μεγαλύτερα κράτη. Η παρούσα δημογραφική κατάσταση παρουσιάζει συνεχή μείωση του αριθμού των μαθητών. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι πρέπει να σχεδιαστεί πολιτική αποτελεσματικότερης διάθεσης χρημάτων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Δύο προβλήματα πρέπει να αντιμετωπίσει η Εσθονία στο κοντινό μέλλον :

- η συνεχής καθοδική τάση του ποσοστού γεννήσεων (κατά το 2003-2016 ο αριθμός των πιθανών μαθητών θα μειωθεί κατά 60%).
- η αναγκαιότητα να λάβει ενεργά μέρος στην διαδικασία σχεδιασμού της European Research Area και της European Higher Education Area.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η ένταξη της Εσθονίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν προτεραιότητα για το κράτος, ενώ κύριο μέλημα για την επίτευξή της ήταν η εναρμόνιση της νομοθεσίας του κράτους με τις Οδηγίες της Ε.Ε. Ο βασικός στόχος της Κυβέρνησης συνοψίστηκε στο έγγραφο “The European Union Policy of the Government in 2004-2006”. Σύμφωνα με αυτό, υψίστης σημασίας θεωρείται η ανάπτυξη γενικότερα του εκπαιδευτικού συστήματος και ειδικότερα της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης ενηλίκων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Στην πολιτική ανάπτυξης του Εσθονικού Εκπαιδευτικού Προγράμματος, οι αρχές, οι στόχοι και οι ενδείξεις τόσο της Συνθήκης της Λισαβόνας, όσο και της Κοπεγχάγης και της Μπολόνια (οι οποίες εισήχθησαν από την Ε.Ε. το 2000) έχουν ληφθεί υπόψη. Αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι η Εσθονία συμμετείχε στις συζητήσεις της εκπαιδευτικής επιτροπής του Συμβουλίου.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η διαχείριση των προγραμμάτων της Ε.Ε. γίνεται από 2 κρατικά ιδρύματα:

- τα προγράμματα Γενικής και Ανώτερης Παιδείας (Youth of Europe & Socrates) διαχειρίζονται από το «**Αρχιμήδης**».
- τα προγράμματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Leonardo da Vinci) που τα διαχειρίζεται το **Innove**..

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Συνεργασία με την Ε.Ε. πραγματοποιείται και μέσω του προγράμματος **Phare**, το οποίο στοχεύει να στηρίξει τα κράτη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ως προς την ανασυγκρότησή τους και την ενδυνάμωση του δημοκρατικού πολιτεύματος. Από το 1994 όμως και μετά, ο κύριος στόχος του προγράμματος άρχισε να αλλάζει και στόχευε στην προετοιμασία 10 υποψήφιων κρατών για την εισαγωγή τους στην Ε.Ε. Ωστόσο, στην παρούσα φάση σκοπός του προγράμματος στην Εσθονία είναι να στηρίξει την εκπαίδευση της εσθονικής γλώσσας στο τμήμα εκείνο του πληθυσμού που δεν μιλάει εσθονικά.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΛΕΤΤΟΝΙΑ

<http://blogs.sch.gr/4dimefkarp/2013/11/07/comenius-4>

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Αρχικά, η Εκπαίδευση Ενηλίκων επαναγκαθιδρύθηκε το 1991, όταν η Λεττονία επανέκτησε την ανεξαρτησία της. Έπειτα, το 1993 -μαζί με τις προσπάθειες ανάπτυξης δια βίου μάθησης- καθιερώθηκε η Λεττονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων (LAEΑ). Η Ένωση αυτή είναι μία μη κυβερνητική οργάνωση, η οποία αποτελείται από 75 νομικά πρόσωπα. Στόχος του LAEA είναι να διευκολύνει την ανάπτυξη του συστήματος της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και να προωθήσει την ανάπτυξη μιας πολιτικής, δημοκρατικής και ανοιχτής κοινωνίας στη Λεττονία.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το 1995, άνοιξαν τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Τα κέντρα αυτά ιδρύονται και διευθύνονται από τις τοπικές κυβερνήσεις. Πρωταρχικός τους στόχος είναι ο συντονισμός της εκπαίδευσης ενηλίκων στην περιοχή. Δευτερεύων στόχος είναι η σύνταξη πληροφοριών για τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες και τελευταίος η βεβαίωση της διαθεσιμότητας των πληροφοριών.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το 2002 η Λεττονία εφάρμοσε μέτρα για την ανάπτυξη μιας ευρείας στρατηγικής για την εφαρμογή της δια βίου μάθησης. Στόχος των μέτρων είναι η διεύρυνση των εκπαιδευτικών ευκαιριών για τους ενήλικες μέσω της επαγγελματικά προσανατολισμένης δια βίου μάθησης.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ

- σύμφωνα με τον Κώδικα Εργασίας(2002) προβλέπεται, για τον υπάλληλο που παρακολουθεί μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης, άδεια, η οποία αν υπερβεί τις 20 εργάσιμες μέρες κρατείται ο μισθός του.
- η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση υποστηρίζεται από εργοδότες μεγάλων (οικονομικά) επιχειρήσεων, που διαθέτουν αρκετά κεφάλαια, τα κέντρα κατάρτισης και το ισχυρό κίνητρο για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της επιχείρησης.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στη Λετονία, η Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Κατάρτιση Ενηλίκων παρέχεται με δύο τρόπους:

- ως Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων για τους ανειδίκευτους νέους/ ενηλίκους.
- και ως Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση για τους ήδη καταρτισμένους νέους/ενηλίκους.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Επιπλέον, το Υπουργείο Παιδείας και Επιστήμης (MoES) έχει αναπτύξει το πρόγραμμα της δια βίου μάθησης (2004-2007), το οποίο είναι προς το παρόν σε στάδιο έγκρισης. Έτσι, δεν υπάρχει κανένας χωριστός νόμος σχετικά με την Εκπαίδευση Ενηλίκων στη Λετονία. Από τη μια μεριά, η νομική βάση για τη δια βίου μάθηση είναι ο νόμος της Εκπαίδευσης που ρυθμίζει τα άτυπα προγράμματα της Εκπαίδευσης, από την άλλη, η έννοια της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, που καθορίζει τις ομάδες Εκπαίδευσης Ενηλίκων δηλαδή τους ανέργους, τη νεολαία, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους επαγγελματίες.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Τα κύρια ιδρύματα αρμόδια για την εφαρμογή των παροχών που αφορούν τη Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση είναι:

- το Υπουργείο Παιδείας και Επιστήμης, όσον αφορά τη Γενική Εκπαίδευση.
- το Υπουργείο Ευημερίας, όσον αφορά την κατάρτιση των ανέργων.
- οι περιφερειακοί δήμοι είναι αρμόδιοι για την οργάνωση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων στο έδαφος τους.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Νόμοι που ρυθμίζουν την Εκπαίδευση Ενηλίκων:

- Νόμος σχετικά με τη Γενική Εκπαίδευση.
- Νόμος σχετικά με την Επαγγελματική Εκπαίδευση .
- Νόμος σχετικά με τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Νόμος σχετικά με την υποστήριξη για τους ανέργους που στοχεύει να τους βοηθήσει στην εύρεση εργασίας.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η Αντιπροσωπεία Κρατικής Απασχόλησης

Εξετάζει την Επαγγελματική Κατάρτιση, τα προσόντα και τις επαγγελματικές δεξιότητες. Επιπρόσθετα, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες καθοδήγησης για τους ανέργους, συμπεριλαμβανομένων τέτοιων πτυχών, όπως ψυχολογικές αναλύσεις, νομικές συμβουλές επαγγελματικού προσανατολισμού, κτλ.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το Επαγγελματικό Συμβουλευτικό Κέντρο Σταδιοδρομίας

Παρέχει τις οδηγίες και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες για το κοινό (μαθητές, σπουδαστές Επαγγελματικής και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, άνεργους, άτομα με ειδικές ανάγκες), μέσω 19 περιφερειακών γραφείων. Παράλληλα, συντάσσει και διαδίδει τις εκπαιδευτικές πληροφορίες και αναπτύσσει στρατηγικές καθοδήγησης.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το Εθνικό Κέντρο Πόρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Παράγει και διαδίδει πληροφορίες για τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης στη Λετονία, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Επιπρόσθετα, οργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις με τους σπουδαστές και τους γονείς και τέλος παράγει και διανέμει έντυπα υλικά.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το νομοθετικό πλαίσιο κατάρτισης εκπαιδευτικών.

Οι δάσκαλοι στη Λετονία εκπαιδεύονται σε πανεπιστημιακό τριτογενές επίπεδο. Έτσι, υπάρχουν δύο ομάδες προγραμμάτων που παρέχουν την κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Αυτές οι ομάδες είναι:

- επαγγελματικά υψηλότερα προγράμματα μελέτης δευτερεύοντος επιπέδου.
- ακαδημαϊκά προγράμματα μελέτης στην Παιδαγωγική.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΦΟΡΕΙΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η εκπαίδευση ενηλίκων στη Λετονία χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό του κράτους ή των δήμων, από τους πόρους των εργοδοτών και των συμμετεχόντων και από δωρεές και επιχορηγήσεις. Η χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό πραγματοποιείται με δύο τρόπους:

- μέσω της αντιπροσωπίας κρατικής απασχόλησης που παρέχει εκπαίδευση σε ανέργους.
- μέσω των ιδρυμάτων, υπό την επίβλεψη αρμόδιων υπουργείων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης για την απασχόληση των συμμετεχόντων σε συγκεκριμένους τομείς.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΦΟΡΕΙΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό πραγματοποιείται με δύο τρόπους:

- μέσω της αντιπροσωπίας κρατικής απασχόλησης που παρέχει εκπαίδευση σε ανέργους.
- μέσω των ιδρυμάτων, υπό την επίβλεψη αρμόδιων υπουργείων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης για την απασχόληση των συμμετεχόντων σε συγκεκριμένους τομείς.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η χρηματοδότηση από ιδιώτες πραγματοποιείται από:

- μη κυβερνητικές οργανώσεις που ενδιαφέρονται για την εκπαίδευση των μελών τους ή της κοινωνίας συνολικά,.
- ορισμένους δήμους που καθορίζουν ένα ποσοστό του εισοδήματος για την κατάρτιση ενηλίκων.
- τις πληρωμές που καταβάλλονται από τους συμμετέχοντες.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άλλοι φορείς:

- ιδιωτικά ιδρύματα εκπαίδευσης.
- ενήλικα κέντρα κατάρτισης που ιδρύονται από τους δήμους σε περιφερειακό επίπεδο.
- τα Υπουργεία και οι οργανώσεις υπό την επίβλεψη των οποίων είναι το κέντρο κατάρτισης εκπαιδευτικών του Υπουργείου Παιδείας και Επιστήμης.
- το ιατρικό επαγγελματικό κέντρο εκπαίδευσης του Υπουργείου Ευημερίας.
- τα λαϊκά σχολεία.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Δράσεις για τον άνεργο πληθυσμό

- κατάρτιση και επανεκπαίδευση που οργανώνεται από την αντιπροσωπία κρατικής απασχόλησης.
- η λετονική γλωσσική κατάρτιση για συγκεκριμένες επαγγελματικές και κοινωνικές ομάδες ενηλίκων που οργανώνεται από την εθνική αντιπροσωπία για τη λετονική γλωσσική κατάρτιση (NALLT).

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΤΑΣΕΙΣ

- Κοινός στόχος της έννοιας ανάπτυξης της εκπαίδευσης είναι η διασφάλιση αλλαγών εντός του εκπαιδευτικού συστήματος για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του λετονικού πληθυσμού και της εθνικής οικονομίας καθώς και για τη διατήρηση και ανάπτυξη των πολιτισμικών αξιών.
- Παράλληλα, η έννοια ανάπτυξης προβλέπει αφενός τη συντονισμένη υποστήριξη από τους εργοδότες και το κράτος, για την ανάπτυξη συγκεκριμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων και αφετέρου την προσφορά συνεχιζόμενων επαγγελματικών προγραμμάτων που να συμπεριλαμβάνουν και την εκπαίδευση για τους ανέργους.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- η έλλειψη οικονομικών πόρων για την ανανέωση και αναβάθμιση του υλικού και τεχνικού εξοπλισμού των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και γενικά η ανεπαρκής χρηματοδότηση για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης.
- ο ανεπαρκής αριθμός καταρτισμένων ειδικών καθώς και το γεγονός ότι ορισμένες υπηρεσίες εκπαίδευσης δεν είναι εξίσου προσιτές για παιδιά με προβλήματα υγείας, με αποτέλεσμα τη μείωση των προοπτικών ανάπτυξης της δια βίου μάθησης.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Λεττονία συμμετείχε και συμμετέχει σε Ευρωπαϊκές διαδικασίες για την εφαρμογή της δια βίου μάθησης. Στόχοι της δια βίου μάθησης είναι η δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού, η διεύρυνση των ευκαιριών της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και η επαγγελματικά προσανατολισμένη δια βίου μάθηση.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το επαγγελματικό πρόγραμμα ανάπτυξης της εκπαίδευσης 2003-2005

Σε αυτό περιλαμβάνονται 3 υποπρογράμματα:

- η ποιότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης,
- η δυνατότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης,
- η αποδοτικότητα των δαπανών της επαγγελματικής εκπαίδευσης.
- Επιπλέον, σε αυτό το πρόγραμμα έχει καθιερωθεί και το «Κέντρο Πληροφόρησης».

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η ανάπτυξη και εφαρμογή της δια βίου μάθησης έχει αναπτυχθεί και εγκριθεί στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Η Λεττονία, δηλαδή, θα έχει την ευκαιρία να αποκτήσει την απαραίτητη υποστήριξη για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Με αυτό τον τρόπο επιδιώκεται η δημιουργία ανταγωνιστικής οικονομίας και μεγαλύτερης εξειδίκευσης του εργατικού δυναμικού στη Λεττονία ως μέλος της Ε.Ε.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Διάφορα Προγράμματα

- Το πρόγραμμα «90-IES» .
- Το υποπρόγραμμα «Ενσωμάτωση στην κοινωνία της Λεττονίας».
- Το «SPD» για τα διαρθρωτικά ταμεία της Ενωμένης Ευρώπης.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η Λεττονία συμμετέχει στο βασικό σύστημα κινητικότητας στην εκπαίδευση. Προς το παρόν, το σύστημα αυτό συντονίζεται στο πλαίσιο των προγραμμάτων της εκπαίδευσης της Ε.Ε, δηλαδή στο Socrates, στο Leonardo Da Vinci, και εφαρμόζεται μόνο στα πλαίσια του προγράμματος της εκπαίδευσης της Ε.Ε. Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί και η εισαγωγή ομοιόμορφων ευρωπαϊκών προσόντων στο πλαίσιο του «Europass».

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Στην εκπαίδευση της Λεττονίας διακρίνεται η ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής διάστασης. Όσον αφορά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η ευρωπαϊκή διάσταση είναι ενσωματωμένη σε διάφορα θέματα, όπως της ιστορίας και της γεωγραφίας. Συγκεκριμένα, μεγάλο μέρος του χρόνου εκμάθησης στο μάθημα ιστορίας αφιερώνεται στην ιστορία της Ευρώπης και στη θέση της Λεττονίας στην ευρωπαϊκή ιστορία. Από την άλλη, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι συνεχώς ενημερωμένα στα ευρωπαϊκά ζητήματα. Επιπλέον, οι σπουδαστές εισάγονται στην ιστορία, τη γεωγραφία, τον πολιτισμό και τα οικονομικά της Ευρώπης. Τέλος, δίνεται μεγάλη σημασία στην κατανόηση της ευρωπαϊκής διάστασης.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

<http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/lt.htm>

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ιστορικοί σταθμοί στην εκπαίδευση:

- 25 Ιουνίου 1991, το *Seimas* της λιθουανικής Δημοκρατίας πέρασε το νόμο σχετικά με την εκπαίδευση, η οποία καθιέρωσε τη δομή του λιθουανικού εκπαιδευτικού συστήματος.
- 2001 έγινε η ολοκλήρωση του δεύτερου σταδίου της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης κατά τη διάρκεια της οποίας ιδιαίτερη προσοχή στράφηκε στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, την αναβάθμιση της ποιότητάς της, τη δημιουργία των απαραίτητων όρων για κοινωνικό-παιδαγωγική εξέλιξη και την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων των διαφόρων επιπέδων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- 2001, το λιθουανικό εθνικό forum εκπαίδευσης καθιερώθηκε.
- 2002, το *Seimas* της Λιθουανίας ενέκρινε ένα ψήφισμα σχετικά με την έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανάπτυξης του κράτους. Προβάλλοντας την ανάπτυξη της Λιθουανίας ως μελλοντικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η στρατηγική καθορίζει τρεις προτεραιότητες:
 1. *ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών.*
 2. *παροχή ασφάλειάς του.*
 3. *δημιουργία της ανταγωνιστικής οικονομίας.*

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- 2003, το *Seimas* πέρασε μια νέα έκδοση του νόμου σχετικά με την εκπαίδευση που διευκρινίζει τους στόχους της εκπαίδευσης στη Λιθουανία, οι βασικές αρχές του εκπαιδευτικού συστήματός της, τα γενικά θεμέλια της δομής, των δραστηριοτήτων και της κυβέρνησης του εκπαιδευτικού συστήματος της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και των υποχρεώσεων του κράτους στον τομέα της εκπαίδευσης.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΦΟΡΕΙΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Η ενήλικη βασική και δευτεροβάθμια γενική εκπαίδευση χρηματοδοτείται πλήρως από τους προϋπολογισμούς του κράτους και των δήμων.
- Η κατάρτιση για την αγορά εργασίας χρηματοδοτείται από το Ταμείο απασχόλησης (η ευθύνη περιβάλλεται στο Υπουργείο κοινωνικής ασφάλισης και την εργασία).
- Η τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των μελετών απόστασης (μελέτες από την αλληλογραφία) των ενηλίκων, χρηματοδοτείται εν μέρει από τον κρατικό προϋπολογισμό και εν μέρει από τα δίδακτρα που καταβάλλονται από τους ίδιους τους σπουδαστές.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το Υπουργείο Παιδείας και Επιστήμης είναι αρμόδιο για τον αριθμό και τη χρηματοδότηση των σπουδαστών οι σπουδές των οποίων καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό και επίσης για τον προσδιορισμό του αριθμού σπουδαστών που υποτίθεται ότι θα πληρώσουν οι ίδιοι για τις μελέτες τους.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η μη-επίσημη εκπαίδευση ενηλίκων συχνότερα χρηματοδοτείται από τους συμμετέχοντες των προγραμμάτων μελέτης ή από τους νομικούς ή φυσικούς συμμετόχους, εκτός από τα προγράμματα που ανατίθενται από το κράτος ή τους δήμους, τα οποία χρηματοδοτούνται από τον αντίστοιχο προϋπολογισμό. Τα μη-επίσημα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων και τα έργα στόχων που ανατίθενται από το κράτος ή τους δήμους χρηματοδοτούνται από τους προϋπολογισμούς του κράτους και των δήμων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η κρατική υποστήριξη στην εκπαίδευση ενηλίκων δίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες γραμμές:

- άμεση χρηματοδότηση των ιδρυμάτων εκπαίδευσης.
- χρηματοδότηση των δημοτικών, μεμονωμένων και ομαδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων .
- χορήγηση των ευνοϊκών όρων για τη μίσθωση των κρατικών εγκαταστάσεων και των φορολογικών κινήτρων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- υποστήριξη της φιλανθρωπίας και εκπαίδευση μέσω του φορολογικού συστήματος.
- πλήρης ή μερική κάλυψη των εκπαιδευτικά-συνδεδεμένων δαπανών
- υποστήριξη των συμμετεχόντων στην εκπαίδευση ενηλίκων μέσω των επιχορηγήσεων (stipends).
- χορήγηση της ελεύθερης πρόσβασης στις πληροφορίες και των δημοσιεύσεων στις βιβλιοθήκες.
- χρηματοδότηση της ανάλυσης αναγκών εκπαίδευσης ενηλίκων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το 2002, το Υπουργείο Παιδείας και Επιστήμης υποβάλλει προσφορά για τη χρηματοδότηση των μη-επίσημων προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι προσφορές προσκλήθηκαν από τις διάφορες οργανώσεις: NGOs (organizacijos Nevyriausybinės), οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα σχολεία, τα κέντρα της εκπαίδευσης των ενηλίκων, κ.λπ... τα προγράμματα πρέπει να έχουν τακτοποιηθεί με τις απαιτήσεις που καθιερώθηκαν από το μη-επίσημο Συμβούλιο της εκπαίδευσης των ενηλίκων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το 1998 εγκαινιάστηκε το εθνικό πρόγραμμα για την ανάπτυξη της από απόσταση εκμάθησης στη Λιθουανία (DL). Η από απόσταση εκμάθηση μέσα στο δίκτυο DL εφαρμόζεται με την εφαρμογή της νέας τεχνολογίας πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της εκμάθησης μέσω του Διαδικτύου και της χρήσης των τηλεδιασκέψεων. Το δίκτυο DL προορίζεται για την αναβάθμιση των προσόντων των ανώτερων δημοσίων υπαλλήλων και των ειδικών, επανεκπαίδευση των ανέργων και εκείνων που θέλουν να αναβαθμίζουν τα προσόντα τους και επίσης για την κατάρτιση της επιχείρησης και των ανάπηρων ανθρώπων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Αυτή τη στιγμή, η ποιοτική αξιολόγηση εκτελεί τις ακόλουθες λειτουργίες:

- διαμορφωτική (όταν πραγματοποιείται η αξιολόγηση επιδιώκοντας τη βελτίωση).
- που γενικεύει (η αξιολόγηση πραγματοποιείται για να αποτελέσει την εργασία που γίνεται).
- διοικητική (η αξιολόγηση πραγματοποιείται επιδιώκοντας τη βελτίωση των διοικητικών λειτουργιών).

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το 2002, ο υπουργός παιδείας και επιστήμης επιβεβαίωσαν την τυποποιημένη μορφή για την παρουσίαση των περιλήψεων/ εκθέσεων των σχολείων, για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες των δήμων και των νομών και έδειξαν ότι τα σχολεία γενικής εκπαίδευσης θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν την περίληψη/ έκθεση των σχολικών δραστηριοτήτων από μια ετήσια έκθεση εσωτερικού λογιστικού ελέγχου.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Οι βασικοί στόχοι της εσωτερικής αξιολόγησης είναι οι ακόλουθοι:

- να προσδώσει αξία στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και να στηρίξει τη δημόσια εμπιστοσύνη σε αυτούς.
- να χρησιμοποιήσει την εσωτερική αξιολόγηση ως βάση για την αλλαγή της στρατηγικής των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Οι γενικοί στόχοι της εσωτερικής αξιολόγησης είναι:

- να καθορίσει πόσο καλά το ίδρυμα κατορθώνει να εφαρμόσει τους στόχους γενικής εκπαίδευσης, να ενθαρρύνει τις αξίες και να εμμείνει στις αρχές που ορίζονται στα κρατικά έγγραφα.
- να καθορίσει πώς η διαδικασία εκπαίδευσης που οργανώνεται από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα βοηθά στην εφαρμογή των βασικών στόχων που ορίζονται στις οδηγίες για το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών.
- να δώσει έμφαση στην αλληλεπίδραση μεταξύ της διαδικασίας της εκμάθησης και της ανάπτυξης των τοποθετήσεων των αρχαρίων, των αξιών και των μεμονωμένων ικανοτήτων.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- να αξιολογήσει την κατάσταση του εκπαιδευτικού ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των δυνάμεών του, των αδυναμιών που πρέπει να βελτιωθούν ή να αποφευχθούν και της αρνητικής εμπειρίας.
- να αποκαλύψει το πεδίο των ευθυνών που λαμβάνονται, της αυτό-βελτίωσης και της προσωπικής συμβολής που γίνονται από κάθε μέλος του εκπαιδευτικού ιδρύματος και επίσης της διαδικασίας της αλλαγής μέσα στο ίδρυμα.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

- να αναπτύξει την αυτό-αξιολόγηση και έναν πολιτισμό αξιολόγησης.
- να αναπτύξει ένα δίκτυο για εσωτερική συνεργασία αξιολόγησης.
- να παρέχουν τις αντικειμενικές πληροφορίες για την κατάσταση του εκπαιδευτικού ιδρύματος και των χωριστών τομέων δραστηριότητάς του στους πελάτες του.
- να παρέχει τα απαραίτητα στοιχεία στις βάσεις δεδομένων πληροφοριών που είναι αυτήν την περίοδο υπό ανάπτυξη.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η στρατηγική εκπαίδευσης και κατάρτισης δια βίου μάθησης αναπτύχθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προγράμματος της ΕΕ PHARE ως τμήμα της προετοιμασίας της Λιθουανίας για την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Νομικές πράξεις και πολιτικά έγγραφα που ασκούν επίδραση στην ανάπτυξη των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού στη Λιθουανία:

- Το 1996, το *Seimas* της Δημοκρατίας της Λιθουανίας επικύρωσε τη Συνθήκη διεθνούς οργανισμού εργασίας (αριθ. 142) σχετικά με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την επαγγελματική κατάρτιση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στο οποίο ο επαγγελματικός προσανατολισμός συσχετίζεται πολύ με την πολιτική απασχόλησης.
- Το 2002, η λιθουανική κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψαν το έγγραφο "κοινή αξιολόγηση των πολιτικών προτεραιοτήτων απασχόλησης".

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το 1998, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF), το κέντρο πληροφόρησης για τους πόρους επαγγελματικής εκπαίδευσης οργανώθηκε στο Ταμείο υποστήριξης για το συντονισμό του προγράμματος Leonardo Da Vinci της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Λιθουανία. Το κέντρο συμμετέχει στις δραστηριότητες του δικτύου Euroguidance για να προωθήσει τη διεθνή κινητικότητα και να συμβάλει στην ανάπτυξη επαγγελματικής κατάρτισης στο εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η Λιθουανία συμμετέχει και στο πρόγραμμα PHARE, το οποίο στοχεύει στην καθιέρωση ενός δικτύου κέντρων εκπαίδευσης από απόσταση (των συμπληρωματικών), την οργάνωση των σειρών μαθημάτων για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την επίλυση μιας στρατηγικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, δύο κέντρα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τρία κέντρα υποστήριξης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έχουν ιδρυθεί ήδη.

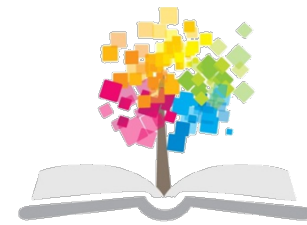

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΛΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Από το 1993, η λιθουανική ένωση της εκπαίδευσης ενηλίκων (LAAE) είναι μέλος της ευρωπαϊκής ένωσης εκπαίδευσης ενηλίκων (ΕΑΕΑ). Η LAAE συμμετείχε στα ακόλουθα προγράμματα:

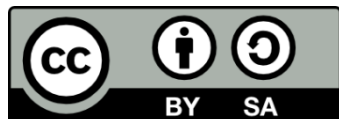
- Διεθνές δίκτυο των εβδομάδων εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ευρώπη (2003-2006),.
- Ευρωπαϊκή διαπολιτισμική ικανότητα (2002-2004),.
- Προώθηση της εύκαμπτης εκμάθησης στα νέα περιβάλλοντα μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου των λαϊκών γυμνασίων (2002-2004).
- Κατάρτιση των κοινοτικών ηγετών (1996-2003).
- Πρόγραμμα "ευρωπαϊκό δίκτυο Socrates των οργανώσεων εκπαίδευσης ενηλίκων που εργάζονται στα ζητήματα απασχόλησης των γυναικών".

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Φλωρεντία Αντωνίου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ